

ПЛАНУВАННЯ – ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ РОЗВІДКИ В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОЇ МІСЦЕВОСТІ

На основі аналізу досвіду ведення бойових дій, завдань і цілей планування й організації розвідки у населених пунктах висвітлено проблемні питання, які виникають у ході планування, підготовки й організації розвідувальної діяльності в урбанізованій місцевості, та шляхи їх вирішення. Також розглянуто шляхи підвищення якості виконання поставлених завдань та вироблення єдиного підходу до застосування за призначенням розвідувальних підрозділів в умовах міської забудови.

Ключові слова: планування й організація розвідки населеного пункту, тактична розвідка в урбанізованій місцевості, розвідувальне забезпечення сил (військ) в урбанізованій місцевості, розвідка в умовах міської забудови.

Постановка проблеми. На організацію ведення розвідки у міській місцевості впливає специфіка ведення бойових дій у місті. Завжди необхідно брати до уваги чинники, які мають значний вплив на методи і дії розвідувальних підрозділів. По-перше, відстань до ворога може становити менше десятка метрів. Це означає, що єдиною перешкодою для ворога є стіна будинка або вузька вулиця. Крім того, бойові дії зазвичай відбуваються вздовж вулиці, що підвищує самостійність та автономність підрозділів. У цьому випадку кожен підрозділ веде бойові дії на ізольованій території, тому він має власну розвідку і повинен тісно співпрацювати з іншими підрозділами в єдиній системі розвідки та інформаційному просторі [1].

Через критично важливий характер наступальних боїв у міській місцевості та постійний і тісний контакт з противником бойові дії можуть тривати вдень і вночі. Тому розвідувальні підрозділи повинні вирішувати ті ж самі інформаційні проблеми, що й мобільні піхотні, танкові та артилерійські підрозділи. Обмеженість напрямків, велика кількість протитанкових засобів противника, наявність загороджень і перешкод ускладнюють підтримання танкових і механізованих підрозділів у повній бойовій готовності, ускладнюють планування й організацію розвідки, утруднюють використання розвідувальних засобів бойових машин і підрозділів, що ведуть розвідку в пішому порядку. Розпорошеність підрозділів, які наступають, посилюється тим, що одна вулиця переходить у кілька менших вулиць, які в ході бою ще дужче роз'єднуються. Така ситуація ще більше ускладнює організацію і ведення розвідки й утруднює отримання інформації. Необхідність ведення розвідки перед військами, які наступають, означає, що завжди є ризик раптової контратаки противника з флангів або тилу. Крім того, лабіринт наявних будівель, вулиць та провулків ускладнює своєчасне розкриття інформації про противника.

Також варто звернути увагу на силу вогневих засобів на лінії фронту та оборонні можливості противника. Це пов'язано з тим, що ворог може використовувати будь-яку будівлю, барикаду або провулок як цивільну споруду й атакувати противника за нею, що дуже складно навіть за допомогою великокаліберних артилерійських систем. Широке використання противником цивільних споруд і барикад, а також використання всіх кам'яних будинків, руїн, будівель і скупчень будівель як укриття, укріплень і позицій противника часто унеможливорює атаку на широкий ділянки з високою швидкістю, змушуючи розвідувальні підрозділи вести розвідку пішки.

Проблеми розвідки частково пов'язані з глибокою ієрархією бойового порядку противника, що також обмежує можливість маневру. Велика кількість елементів противника з розрізною орієнтацією ускладнює ведення розвідки навіть у разі невеликої глибини оборони противника. Це зумовлює необхідність розроблення завдань для своєчасного визначення складу, стану, угруповання та плану дій противника [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно з дослідженнями західних експертів наразі майже 15 % території країн Центральної Європи є заселеною (міське населення) і до 40 % – «забудованою», але до середини XXI ст. ці пропорції зростуть до 30 % та 75 % відповідно. Американський експерт Джон Спенсер виокремлює 8 правил ведення бойових дій в урбанізованій місцевості як у тотальній війні, коли нехтуються всі норми гуманітарного права і здійснюється тотальне знищення населення та міської забудови, так і в поодиноких військових операціях [3].

У загальному вигляді збройні сили провідних країн світу створені для ведення маневреної війни, тим часом як атака на місто є класичною позиційною війною. Сучасне військово-політичне

керівництво російської федерації недостатньо розуміє атаку на місто як позиційну війну на місцевості, і тому воно застосовує принципи, інструменти та методи маневреної війни з ворогом, яка спирається на маневр і вогневу міць. Зрештою, це фундаментальне непорозуміння призводить до руйнування цілих міст – будівля за будівлею. Наприклад, під час російсько-української війни частини міських районів, де здійснювали оборонні дії Збройні Сили України, знищувалися підрозділами путінських окупаційних військ (зокрема, у березні 2022 р. у місті Маріуполь Донецької області України). Артилерійськими, ракетними, авіаційними ударами було знищено (пошкоджено) близько 90 % багатоповерхового та 60 % приватного житлового фонду, приблизні втрати цивільного населення склали близько 20 тис. загиблими та ще близько 100 тис. зниклими безвісти, близько 200 тис. осіб стали вимушено переселені на підконтрольну Україні територію (на момент вторгнення населення Маріуполя становило близько 540 тис. осіб) [4].

У сучасному контексті досягнення успіху із застосуванням зброї масового знищення вважається неприйнятним. Це пов'язано з тим, що політична ціна неминучої масової загибелі цивільного населення у такому випадку буде нівельована військовими успіхами. Також є реальна загроза хімічного і бактеріологічного зараження довкілля внаслідок знищення підприємств хімічної промисловості та виникнення епідеміологічної небезпеки за браком чистої води і через високу концентрацію продуктів розпаду (напіврозпаду) живих організмів (тіл загиблих людей, тварин, птахів). З іншого боку, сили оборони можуть постраждати від власних боєприпасів [5]. Із цих причин міські штурмові сили повинні покладатися на спеціальні навички, високотехнологічне обладнання та передові військові технології для ведення бойових дій у міських умовах.

Сучасні погляди на війну у містах відображені в ключових військових документах США, таких, як серія польових статутів [Field Manual FM 3-90-1 Offense and Defense Volume 1 Change 2 April 2015 Kindle Edition]. Так, термін MOUT (Military Operations in Urbanised Terrain) означає «бойову операцію загальновійськових підрозділів, сплановану і проведену на складній місцевості, де наявність штучних споруд є прийнятним рішенням для командира за обставин, що склалися» [6].

Військові експерти наводять низку характеристик, які відрізняють міський бій від бою в інших умовах. Насамперед вони зазначають, що зруйновані міські структури і збережені будівлі створюють сприятливі умови для ведення оборонних дій, укриття особового складу, озброєння та військової техніки в інженерному відношенні (бази, рубежі оборони, позиції опору). Водночас урбанізація обмежує мобільність військ, перешкоджає пересуванню важкої техніки, заважає концентрації зусиль на загрозливих напрямках, обмежує можливості розвідки, знижує ефективність повітряних ударів, ускладнює управління військами у бою, знижує ефективність радіотехнічних засобів і засобів наведення, погіршує видимість і вогневу міць. Стрільба зрідка ведеться з відстані, що перевищує 500 м. На думку експертів НАТО, такі умови зводять нанівець технічну перевагу ворожої атаки і ставлять війська, що обороняються, у найбільш вигідне становище. З огляду на зазначене вище постає питання щодо необхідності проведення ретельного планування операції та підготовки особового складу розвідувальних підрозділів до виконання поставлених завдань в умовах урбанізованої місцевості.

Мета статті – на основі аналізу досвіду планування і ведення бойових дій, завдань та цілей розвідки у населених пунктах визначити шляхи підвищення якості виконання поставлених завдань та вироблення єдиного підходу до планування на застосування розвідувальних підрозділів під час виконання завдань в урбанізованій місцевості.

Виклад основного матеріалу. Багатовекторність оборони противника дає змогу підрозділам противника здійснювати перегрупування поблизу ліній зіткнення підрозділів, для чого можуть використовуватися зручні під'їзні шляхи, парки та бульвари, а також великі підземні споруди у містах. Розвідка у підземних спорудах є важливим завданням для передових підрозділів. Коли йдеться про розвідувальні завдання у міських умовах, слід зазначити, що можливості великих розвідувальних підрозділів обмежені [7]. Це означає, що можливості тактичної розвідки, особливо військової розвідки, чітко обмежені, а глибина проникнення незначна. За таких обставин ключову роль в успішному виконанні завдання буде відведено плануванню, підготовці й організації розвідки на весь період виконання поставленого завдання. Розглянемо ці питання крізь призму «Теорії спеціальних операцій» адмірала Вільяма Гаррі Макрейвена, що охоплюють такі етапи та принципи [8]:

- 1-й етап – Планування (основний принцип – простота);
- 2-й етап – Підготовка (принципи – безпека та тренування);
- 3-й етап – Виконання (принципи – несподіванка, швидкість та мета).

1. Планування. Як зазначив адмірал Вільям Гаррі Макрейвен, у ході планування необхідно досягти простоти. Є три елементи простоти, критичні для успіху: обмеження кількості цілей, хороша розвідка та інновації.

Із самого початку планування треба усвідомити і провести оцінку обстановки за такими критеріями: МЕТТ-ТС (М – mision, Е – enemy, Т – troops, Т – terrain, Т – time, С – civilian).

Визначаючи завдання, що стоїть перед підрозділом, командир має дати відповіді на 5 запитань (Who? What? Where? When? and Why?) (Хто? Що? Де? Коли? та Навіщо?).

Противник. У ході оцінювання противника визначені підрозділи штабу повинні зібрати інформацію про противника, який протидіятиме, та провести ретельний аналіз отриманої інформації щодо ймовірного характеру дій противника. Під час збору інформації потрібно використовувати всі наявні сили та засоби розвідувальних підрозділів і проводити запити старшого начальника на забезпечення необхідною розвідувальною інформацією або на організацію розвідки його доступними силами та засобами.

Розвідка має вестися переважно малими групами. Коли наші війська атакують великі населені пункти або міста, тактичні розвідувальні групи здійснюють збір інформації з використанням оперативної розвідки, спеціальної розвідки, тактичної розвідки, а також їх складових і наявних сил та засобів.

Після того, як буде зібрано інформацію про склад, положення, чисельність, моральний стан, навченість противника, треба проаналізувати його керівні документи і визначити, як він може організувати свою оборону в населеному пункті згідно з їхніми вимогами. Маючи необхідну інформацію про противника та його керівні документи, відповідні особи проводять аналіз щодо можливості додержання противником вимог його статутів і настанов з огляду на наявні його сили та засоби.

Місцевість. У ході оцінювання місцевості необхідно також дотримуватися відповідних критеріїв, що дасть змогу зменшити час на збирання й обробку інформації та зробити цю інформацію більш зрозумілою для інших підрозділів.

Розвідка густонаселених районів, особливо міст, та їх оцінювання починаються після одержання бойових завдань усіма ланками управління і штабами, тобто коли відомий район дій (напрямок), а в наступальних операціях – коли відома глибина бойового завдання.

Джерелами інформації про міста є топографічні карти, плани міст, аерофотознімки та інформація, отримана всіма видами розвідки. При цьому оцінювання під кутом зору впливу на бойові дії міст на території противника проводиться з використанням карт масштабу 1:50 000 або, у крайньому випадку, 1:100 000. Це пов'язано з тим, що на такі карти наносять усі наявні міські та сільські населені пункти із зазначенням їхніх розмірів (кількості жителів) та адміністративного значення [9]. Під час обстеження міст за великомасштабними топографічними картами слід звернути увагу на таке:

1. на картах масштабу 1:100 000 спостерігається збільшення щільності забудови на 30–90 % і незначне зменшення щільності поселень у густонаселених районах;
2. на картах масштабу 1:50 000 щільність забудови дещо перебільшена.

Детальні дослідження великих міст та їхніх окремих районів базуються на великих картах, кресленнях, знімках з висоти пташиного польоту та даних рекогносцирування масштабу 1:25 000. На кресленнях детально позначено розташування й обриси найважливіших об'єктів у місті та його околицях, детально показано їхнє положення та структуру, але слід зважати на те, що багато військових об'єктів можуть бути не позначені на кресленнях. Такі об'єкти можна ідентифікувати лише за аерофотознімками або іншою інформацією. Аналіз повинен містити додаткову інформацію про економічне, політичне, адміністративне та культурне значення міста, його навколишнє середовище, топографічні особливості, дорожню мережу та інші елементи. У відомостях може бути також інформація про якість будівель, підземних споруд, глибину залягання ґрунтових вод та якість ґрунту.

Для організації та проведення розвідки необхідно знати характер планування доріг, яке може ускладнити бойові дії або, навпаки, полегшити їхнє ведення.

У ході оцінювання якості будівель насамперед треба враховувати матеріал споруди (дерев'яна, глиняна, цегляна, залізобетонна або кам'яна кладка), висоту (поверховість) та планування. Від матеріалу будівлі залежать його вогнестійкість і стійкість до різних видів зброї. Слід пам'ятати, що неоштукатурені дерев'яні будівлі легко спалахують під час обстрілу або авіаударів навіть звичайними боеприпасами і згорають у середньому за 40–60 хвилин. Оштукатурені дерев'яні будинки горять протягом 1,5–2,0 годин, а дерев'яні будівлі всередині цегляних, кам'яних або бетонних будівель – від 2 до 3 годин. Щільність міської забудови істотно впливає на розвідку. Міські

поселення можуть не мати проміжків між фасадами окремих будівель (суцільна забудова), мати незначні проміжки між будинками (щільна забудова) або розташовуватися на значній відстані один від одного. Оскільки тактично оцінити щільність забудови під час планування не завжди можливо, підрозділи і частини повинні використовувати актуальну інформацію від вищих штабів, в основному аерофотознімки та дані повітряної розвідки з безпілотних літальних апаратів. У кварталах із щільною забудовою набагато складніше орієнтуватися і вести розвідку. Крім того, одноманітність будівель, властива суцільній забудові, ускладнює виявлення вогневих засобів противника, їхнє розташування, визначення кутів та лінійних відстаней. Оцінюючи структури центру міста, необхідно враховувати, що ділові райони (центри), будівлі промислових підприємств, вокзалів та складів можуть бути заздалегідь підготовлені противником до оборони. Це потребує додаткової підготовки особового складу підрозділу (групи), який відповідає за розвідку у таких районах центру міста. Будинки зазвичай уже підготовлені до оборони під час бойових дій у міських районах. Артилерія прямого наведення встановлюється за кутовими будинками або кам'яними укриттями, а малокаліберна артилерія – на другому або третьому поверсі і може вести вогонь з вікон чи дверей. Для артилерії, що веде вогонь прямим наведенням, противник також може спорудити спеціальні бійниці у стінах та огорожах і вести вогонь з боків. Вулиці і площі засипають щебенем та закладають міни. Підземні споруди (метро, великі каналізаційні та водопровідні труби, тунелі) використовуються противником для обладнання підземних укриттів та проведення прихованих операцій проти військ. Попереднє вивчення характеру міст, будівель, площ, парків та підземних споруд дає змогу зробити висновки про ймовірність будівництва оборонних споруд противником і розташування баз, артилерії противника та точок придушення. Однак жоден опис, карта чи креслення міста не можуть дати командирові повної інформації, необхідної для виконання бойового завдання. Таку інформацію можна отримати лише за допомогою розвідки.

Також у ході оцінювання місцевості беруть до уваги погодні умови, пору року та час доби.

Після оцінювання противника і місцевості фахівці з розвідки можуть спрогнозувати ймовірний характер дій, що, зі свого боку, впливатиме на способи та можливості виконання завдань нашими підрозділами.

Свої підрозділи оцінюються за такими ж самими критеріями, як і противник. Оцінка проводиться паралельно з оцінюванням противника.

Наявний час оцінюють з моменту одержання завдання до часу готовності до його виконання, при цьому необхідно постійно дотримуватися таких вимог: 1/3 часу відводити на планування, 2/3 наявного часу – на підготовку і практичне відпрацювання плану виконання завдання.

Одним із основних складників під час планування й організації розвідки в урбанізованій місцевості є цивільний чинник, який може впливати на виконання завдання. У процесі оцінювання цивільного складника також використовують певні критерії, що дають змогу ретельніше провести оцінювання і зменшити ризики під час планування й у ході виконання завдання.

Після збору необхідної інформації та ретельного її оцінювання визначені особи проводять загальне планування порядку виконання завдання, при цьому визначають цілі кожному підрозділу, у разі досягнення яких очікується загальний успіх у виконанні поставленого завдання. На думку адмірала Макрейвена, кількість цілей має бути обмеженою.

Під час планування розвідки населеного пункту необхідно скласти якомога простіше план виконання завдання органами розвідки, при цьому організувати різнофакторне збирання інформації за допомогою інновацій, її ретельну обробку та сформулювати висновок з оцінки обстановки, який впливатиме на планування й організацію виконання завдання. У ході планування виконання треба визначити кожному підрозділу обмежену кількість цілей, яких необхідно досягнути для загального успіху.

2. Підготовка. На цьому етапі передбачено такі принципи, як безпека та тренування.

Безпека. Складність ведення бойових дій в урбанізованій місцевості полягає у тому, що противник може підготуватися до оборони заздалегідь за наявності часу, а за браком часу йому необхідно швидко організувати оборону, тобто противник буде готовий до наших дій. У цьому разі для досягнення безпеки потрібно зменшити коло осіб, які ознайомлені з планом виконання завдання, плануванням і проведенням заходів щодо введення противника в оману командирами всіх рівнів. Таким чином заходи, які спрямовані на забезпечення безпеки, не дадуть змоги противникові знати час та спосіб нападу.

Тренування. Тренування є основним складником у підготовці до виконання поставлених завдань. Під час тренування можна перевірити той план, що так «гарно ліг на карту». Ведення розвідки в

урбанізованій місцевості – це комплекс заходів і дій, які проводитимуть різні підрозділи за єдиним замислом, місцем, завданням та часом під загальним керівництвом визначеної посадової особи.

Після постановки завдань особовому складу треба організувати взаємодію визначеними способами, результатом якої є чітке розуміння командирами всіх рівнів завдань їхнього підрозділу та порядку виконання.

У ході тренування підвищується рівень підготовки особового складу та поліпшується їхня взаємодія між собою.

Результатом проведення зазначеного тренування є впевнене й стійке управління та керівництво виконанням завдання. Крім того, тренування дає змогу визначити деякі перешкоди і недоліки планування, які необхідно усунути в ході підготовки.

Особовий склад органів розвідки має бути належним чином підготовлений до ведення ближнього бою і подолання різних інженерних укріплень, перешкод та бар'єрів.

Отже, на етапі підготовки до виконання завдання командири всіх рівнів повинні вживати заходів для недопущення витoku інформації стосовно майбутніх дій та проведення заходів щодо введення противника в оману. Також обов'язковими є організація взаємодії та проведення тренування всього особового складу, що залучений до виконання завдання.

3. Виконання. На цьому етапі передбачено такі принципи.

Несподіванка. У ході організації розвідки в урбанізованій місцевості необхідно досягти несподіванки для противника, що означає провести заплановані дії у той час, у тому місці чи тим способом, до яких противник не готовий. Отже, треба використовувати ті форми і методи, які противник не очікує, не порушуючи при цьому вимог міжнародних законів ведення війни. У будь-якій підготовленій обороні є свої слабкі місця, тому розвідка і має завдання їх спрогнозувати і виявити з метою раптово ними скористатися та досягти відносної переваги у визначеному місці у визначений час.

Швидкість. Це ще один критерій, який необхідно досягнути розвідникам. Для розвідників швидкість має обернено пропорційну залежність до результату виконання завдання. Якщо орган розвідки швидко не досяг своєї визначеної мети, то йому не можна довго знаходитися біля противника, адже це дасть противникові можливість уразити його. У такому випадку для зменшення уразливості органу розвідки необхідно збільшити маневреність, що може негативно впливати на управління особовим складом у ході виконання завдання.

Мета. Цілі завдання повинні доводитися своєчасно і бути правильно зрозумілими всім особовим складом органу розвідки. Противник також не стоїть на місці, він теж проводить постійну розвідку і планує свої дії за різного характеру наших дій, тому здійснює планування протидії на кожен дію наших військ. Незалежно від зміни обстановки кожен розвідник повинен знати мету і замисел завдання та докласти максимальних зусиль для їх досягнення, тому що від досягнення однієї конкретної мети залежатиме загальний результат поставленого завдання, що, зі свого боку, може спричинити важкі втрати серед особового складу.

Важливість і цінність розвідників полягають у беззаперечній їхній відданості своїй справі, у правильному розумінні цілей та порядку виконання завдання, у швидкості прийняття рішень, раптовості та нешаблонності у діях.

Висновки

Отже, успіх або провал розвідки у міських умовах залежить насамперед від ретельного планування розвідки, знання тактики ведення вуличного бою та конкретної інформації про застосування противником технічних засобів ведення бойових дій. Можна зробити низку висновків щодо організації та діяльності розвідувальних підрозділів у сучасних умовах. Передусім треба змінити організаційно-штатну структуру розвідувальних підрозділів. Необхідно виділити окремий підрозділ, який проводитиме збирання інформації про противника, ретельне його оцінювання та визначення ймовірного характеру його дій на етапі планування, а також буде збирати інформацію у ході виконання завдання органом розвідки і відслідковувати його дії на всіх етапах підготовки та виконання завдання. Цей підрозділ має бути оснащений спеціальним обладнанням і програмним забезпеченням, що дасть змогу організувати спостереження, а також мати можливість використовувати стаціонарне відеоблабдавання, наявне у містах, найближчих до зони бойових дій.

Крім того, необхідно ввести в штатну структуру підрозділ, який проводитиме загальне планування застосування органів розвідки на основі висновків з оцінювання обстановки. Процес планування дуже гнучкий і завжди потребує внесення корективів.

Як показує досвід бойових дій, що відбуваються у світі на цей час, розвідники мають бути висококваліфіковані, вмотивовані та якісно підготовлені до виконання завдань за призначенням. Слід зауважити, що підготовка розвідувальних підрозділів до ведення бойових дій здійснюється у два основні етапи: планування та тренування. Тому основний вектор подальших наукових досліджень буде спрямований на особливості планування розвідувальних операцій в урбанізованій місцевості та особливості підготовки (тренування) органів розвідки до виконання завдання.

Перелік джерел посилання

1. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підручник / за заг. ред. В. М. Телелима. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2015. 620 с.
2. Global Conflict Trends. URL: <https://surl.li/hkgdkz> (accessed: 28.09.2024).
3. Modern War Institute at West Point The eight rules of urban warfare and why we must work to change them. URL: <https://surl.li/zjhfpw> (accessed: 28.09.2024).
4. Мер Маріуполя назвав дані про загиблих у місті. URL: <https://surl.li/bkpwbe> (дата звернення: 28.09.2024).
5. Trends in Armed Conflict, 1946–2014. URL: <https://surl.li/hkwsem> (accessed: 28.09.2024).
6. US Army - Field Manual FM 90 10 1 - Guide To Combat In Built Up Areas. URL: <https://surl.li/nmuyzq> (accessed: 28.09.2024).
7. FM 3-06 Urban Operations. Headquarters. Department of the Army. Washington, DC, 26 October 2006.
8. Вільям Гаррі Макрейвен. Теорія спеціальних операцій. Вашингтон, 2022.
9. Graham S. The Urban 'Battlespace'. DOI: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0263276409349280>.

Стаття надійшла до редакції 28.12.2024 р.

UDC 355.4

S. Trutniev, V. Rudynskyi, I. Tylichko

PLANNING AS THE FOUNDATION OF RECONNAISSANCE OPERATIONS IN URBAN ENVIRONMENTS

Based on the analysis of combat experience, the article highlights the tasks of reconnaissance in urban areas, the problems and solutions that arise during reconnaissance activities in urbanized areas.

The authors also considered ways to improve the quality of task execution and to develop a unified approach to the targeted use of reconnaissance units in urban areas.

The article analyzes the main tasks of reconnaissance during the period of preparation of an offensive in urban conditions, reconnaissance tasks in the development of the battle in the depth of the enemy's defense line, the activation of reconnaissance operations after the end of the siege and in defeating the encircled enemy.

It is noted that the information in the course of the battle must be clear to the attacking units and subunits in order to ensure the encirclement and bypass of enemy separate units and subunits.

Particular attention is given by the authors of the article to the organization of reconnaissance units' activities in modern conditions. This corresponds to the organizational and personnel structure of the reconnaissance units; the necessity of allocating a separate video surveillance unit equipped with special equipment, including for detecting underground tunnels; forming reconnaissance units that can use the roofs of multi-story buildings to penetrate into the rear of the enemy.

The authors determine that the training of reconnaissance units for conducting combat operations in urban conditions requires the creation of special centers with an area of no less than a quarter of a large city, with full urban infrastructure. Such centers allow the training of reconnaissance units of various levels at the highest scientific and methodological level.

The article analyzes the conditions and factors for the success of reconnaissance in urban conditions: careful planning, understanding of street fighting tactics, and the availability of specific information about the enemy's use of technical means of warfare.

Keywords: *reconnaissance of a settlement, tactical reconnaissance in urbanized areas, intelligence support of forces (troops) in urbanized areas, reconnaissance in urban areas.*

Трутнєв Сергій Геннадійович – старший викладач кафедри управління діями підрозділів військової розвідки та Сил спеціальних операцій Військової академії (м. Одеса)
<https://orcid.org/0000-0002-6107-7920>

Рудинський Віталій Вікторович – заступник начальника кафедри управління діями підрозділів військової розвідки та Сил спеціальних операцій Військової академії (м. Одеса)
<https://orcid.org/0000-0003-2066-865X>

Тилічко Ігор Володимирович – викладач кафедри забезпечення державної безпеки Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0009-0005-5989-1340>